

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Віце-президент НАН України

академік НАН України

Д. Г. Костюк

[Signature] 1996р.

СТАТУТ

ІНСТИТУТУ БОТАНІКИ ІМ. М. П. ХОЛОДНОГО
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

Укросоцбанк

Старокиївське відділення

м. Києва, МФО 322045

відкрито *с/чм* рахунок

№ *25303200001528*

"*23 листопада*" 1998 р.

Головний бухгалтер

[Signature]

М. Київ

Реререєстрація
Державна податкова адміністрація України
Державна податкова інспекція
у Старокиївському районі м. Києва
№ *2654* Підпис *[Signature]*
«*03*» *середня* 1998 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Інститут ботаніки ім. М. Р. Холодного Національної академії наук України є науковою державною бюджетною установою, що входить до організаційної структури Національної академії наук України.

2. Інститут ботаніки ім. М. Р. Холодного НАН України започатковано у вересні 1921 р. як Ботанічний кабінет і Гербарій Всеукраїнської Академії наук.

3. Інститут входить до складу відділення Загальної біології НАН України. Переведення Інституту з одного відділення до іншого визначається Президією НАН України за клопотанням вченої ради Інституту та за погодженням з відповідним відділенням НАН України.

4. Інститут ботаніки ім. М. Р. Холодного НАН України є юридичною особою, має круглу печатку зі своїм найменуванням, інші печатки та штампи, необхідні для ведення діловодства, бюджетні та поточні рахунки, в тому числі валютний.

5. Інститут здійснює оперативне управління основними фондами та оборотними коштами, іншим майном, закріпленим за ним НАН України на умовах безстрокового користування без зміни форми його загальнодержавної власності в порядку, встановленому в НАН України.

6. Економічну основу діяльності інституту становлять бюджетне фінансування з боку НАН України, цільове фінансування фундаментальних та науково-технічних програм і проектів з боку ДКНТІП України, кошти від госпдоговірних робіт та економічної, в тому числі зовнішньоекономічної діяльності, банківський кредит, субсидії або внески, зроблені колективними або приватними особами, відрахування з прибутку підпорядкованих організацій або підрозділів.

Інститут розпоряджається своїми фінансовими ресурсами, забезпечуючи максимальну економію коштів та цільове їх використання, а також своєчасні розрахунки з державним бюджетом, установами банку, постачальниками, підрядниками та співвиконавцями та іншими організаціями. Доходи (прибуток), одержані Інститутом, а також набуте за рахунок цих доходів майно належать йому на правах повного господарського відання і використовується на ведення наукових досліджень, підготовку наукових кадрів, розвиток матеріально-технічної і соціальної бази, а також на інші цілі, що визначаються статутом Інституту.

Інститут за дозволом Президії НАН України будує, купує, бере та дає в аренду в Україні і за її межами будь-яке майно згідно з діючим законодавством. Здійснює будівництво, реконструкцію, а також капітальний ремонт своїх основних фондів і оперативну діяльність з матеріально-технічного забезпечення науково-дослідних робіт. Сприяє поліпшенню житлових та культурно-побутових умов працівників, при наявності необхідних коштів, бере участь у будівництві житлових будинків.

Інститут не рідше одного разу на п'ять років звітує про свою наукову і науково-організаційну діяльність перед загальними зборами відділення загальної біології і Президією Національної академії наук України в разі потреби.

Місцезнаходження Інституту і його юридична адреса: Україна, 252601 м. Київ, МСП-1, вул. Терещенківська, 2.

II. НАУКОВА, НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ

7. Головною метою Інституту є здійснення фундаментальних та прикладних досліджень у галузі фітобіології і мікології з метою одержання нових наукових знань про будову та функції рослинних і грибних організмів, їх поширення на Земній кулі, роль у природі та житті людини, а також сприяння науково-технічному, соціально-економічному і духовному розвитку України.

8. З цією метою Інститут:

8.1. Вивчає структурно-функціональні особливості рослинних та грибних організмів і встановлює механізми асиміляційних, дисиміляційних, індуктивних, регуляційних та репродуктивних процесів, що відбуваються в цих організмах залежно від їх будови та умов існування. Веде на території України моніторинг за видовим складом рослин та грибів і прогнозує його зміни в залежності від подальшого розвитку суспільства. Вивчає рослинний покрив України у нерозривному зв'язку з рослинністю планети, методами фундаментальних досліджень установлює закономірності його трансформацій у часі й прогнозує зміни в майбутньому, визначає об'єкти природи, які мають охоронятися, й проводить їх поглиблене дослідження.

Вивчає біологію рослинної клітини в умовах космічного польоту, з'ясовує механізм дії мікрогравітації на клітинному і молекулярному рівнях та можливості адаптації клітин до впливу цього фактору.

8.2. Складає, затверджує і виконує плани науково-дослідних робіт, вирішує питання їхнього матеріально-технічного і фінансового забезпечення. Проводить науково-дослідні й експериментальні роботи та разом з міністерствами, відомствами, виробничими об'єднаннями і підприємствами.

8.3. Сприяє практичному застосуванню у народному господарстві України наукових досягнень фітобіології та мікології, розробці технологій отримання цінних речовин рослинного та грибового походження, а також розробці та використанню методів культури тканин *in vitro* в селекції сільськогосподарських рослин.

8.4. Вивчає та узагальнює досягнення світової науки за профілем Інституту. Розробляє прогнози у галузі фітобіології на тривалий період та визначає найактуальніші й перспективні напрямки досліджень. Бере участь у роботі Наукових рад з проблем за профілем Інституту, або у разі необхідності в установленому НАН України порядку створює відповідні ради як базова або головна організація з метою координації наукових досліджень, поданні науково-методичної допомоги установам і вузам України у розвитку наукових досліджень і підготовці наукових кадрів.

8.5. Проводить конкурси наукових робіт (проектів, заявок), а також бере участь у конкурсах, які проводяться іншими організаціями та приватними особами.

8.6. Проводить конференції, наради, симпозіуми, виставки, наукові школи, в тому числі міжнародні за профілем своєї діяльності, здійснює пропаганду досягнень ботаніки і мікології, сприяє поширенню наукових знань.

8.7. Здійснює інформаційну та видавничу діяльність шляхом видання наукових і науково-популярних журналів, препринтів, малотиражних видань, матеріалів конференцій та нарад, а також всіляко сприяє публікації праць співробітників Інституту у вітчизняних та закордонних журналах і виданню монографій у вітчизняних та закордонних видавництвах, у тому числі шляхом сплати відповідних коштів. Інститут має право на свою видавничу та поліграфічну базу, заснування нових наукових видань.

Здійснює обмін друкованими виданнями з науковими установами, вищими учбовими закладами, інформаційними центрами, бібліотеками і музеями в Україні й за кордоном.

8.8. Проводить конкурси на заміщення вакантних посад завідувачів структурними підрозділами і наукових співробітників, атестує

працівників Інституту.

8.9. Створює у встановленому порядку спеціалізовані вчені ради по захисту кандидатських і докторських дисертацій, використовує аспірантуру, докторантуру, стажування, в тому числі за кордоном, а також через спільні з вузами кафедри та інші форми професійного навчання для підготовки та підвищення кваліфікації наукових кадрів

9. Щорічно готує звіт про свою діяльність.

10. Інститут:

10.1. Самостійно розробляє і затверджує структуру і штатний розклад, вирішує питання застосування колективних, контрактних та інших форм оплати праці та елементів внутрішньо інститутського господарського розрахунку, дозволяє працівникам Інституту роботу за сумісництвом з метою реалізації у виробництві об'єктів їх наукових досягнень.

10.2. Самостійно вирішує питання використання колективних, контрактних та інших форм оплати праці та елементів внутрішньоінститутського господарського розрахунку. Створює в разі потреби або розформовує, коли така потреба минає, дослідні та експериментальні виробництва, конструкторські, технологічні або проектні організації, обчислювальні центри, які діють на засадах господарського розрахунку чи перебувають на державному бюджеті або на спецкоштах і працюють за завданням Інституту. Згадані підрозділи безпосередньо підпорядковані Інституту, який є для них вищою організацією з усіма правовими наслідками, які випливають з цього положення.

10.3. Преміює працівників відповідно до положення Інституту про преміювання, здійснює інші види стимулювання праці співробітників Інституту.

10.4. Здійснює співробітництво з зарубіжними науковими організаціями в рамках міждержавних угод, програм міжнародного співробітництва Національної академії наук України та прямих двосторонніх угод між Інститутом і зарубіжними науковими установами, проводить спільні науково-дослідні роботи за контрактами, здійснює обмін вченими, стажерами, здобувачами вчених ступенів на прямій безвалютній основі та з фінансуванням через фонди і спонсорів. Самостійно вирішує питання про вступ до спілок, асоціацій та ведення інших форм спільної діяльності з організаціями та підприємствами, включно із закордонними, якщо це не суперечить чинному законодавству.

10.5. Здійснює зовнішньоекономічну діяльність безпосередньо або через інші зовнішньоекономічні організації, зокрема:

- створює спільні науково-технічні та виробничі колективи з організаціями зарубіжних країн;
- виконує науково-дослідні та проектно-конструкторські роботи за контрактами з зарубіжними установами, організаціями і фірмами;
- експортує результати своєї науково-технічної діяльності;
- імпортує прилади, обладнання, машини, вироби, реактиви, матеріали та інші товари для виробничих потреб та задоволення потреб колективу Інституту в межах діючого законодавства.

10.6. Набуває майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності (науково-дослідні, дослідно-конструкторські розробки, винаходи тощо) у встановленому законом порядку, в тому числі відповідно до угоди зі своїми науковими співробітниками, котрі як автори є суб'єктами права на об'єкти інтелектуальної власності, які створені в Інституті.

10.7. Має право згідно з чинним законодавством реалізовувати на внутрішньому і зовнішньому ринках об'єкти інтелектуальної власності, що йому належать, а також зразки і малі серії приладів, устаткування, матеріалів та іншої наукоємної продукції, надавати науково-технічні послуги, здійснювати рекламні заходи.

10.8. З метою застосування науково-технічних розробок у виробництві може виступати учасником і засновником малих підприємств, акціонерних та інших господарських товариств і одержувати відповідні доходи від їхньої діяльності, а також використовує інші форми зв'язку науки з виробництвом.

10.9. Здійснює заходи з найефективнішого використання встановлених в Національній академії наук України систем оплати праці з метою підвищення матеріальної зацікавленості працівників як у результатах своєї праці, так і у загальних результатах роботи Інституту, забезпечує економне і раціональне витрачання фонду заробітної плати та своєчасні розрахунки з працівниками. Має право створювати фонди соціального захисту науковців відповідно до чинного законодавства.

11. Належні Інституту права реалізуються його директором, вченою радою, а також за встановленим розподілом обов'язків іншими службовими особами Інституту.

III. СТАТУТ І СТРУКТУРА ІНСТИТУТУ

12. Статут Інституту є основним актом, яким регулюється вся його діяльність. Він розробляється відповідно до чинного законо-

давства, Статуту Національної академії наук України й "Основних принципів організації та діяльності науково-дослідного інституту Національної академії наук України" дирекцією Інституту після обговорення в науковому колективі, приймається вченою радою, погоджується він з Відділенням загальної біології НАН України і набуває чинності після реєстрації Президією НАН України. Зміни до статуту можуть вноситись лише шляхом його перереєстрації.

12.1. Структурними підрозділами Інституту є науковий відділ і управлінські й науково-допоміжні підрозділи і служби.

12.2. Науковий відділ є основною ланкою науково-дослідної діяльності і організаційної структури Інституту.

12.3. Інститутом можуть бути створені, в тому числі і в інших регіонах України, філії, наукові відділення на правах структурного підрозділу Інституту, заповідники, а також інші структурні підрозділи або спеціалізовані організації з правами або без прав юридичної особи, стосовно яких Інститут виступає як засновник з укладенням відповідного установчого договору.

12.4. Структурні підрозділи, що не мають прав юридичної особи, працюють за положеннями, затвердженими наказом директора Інституту за погодженням з вченою радою Інституту.

12.5. Структурні підрозділи з правами юридичної особи діють за статутами і положеннями, що затверджуються та реєструються Президією Національної академії наук України за поданням дирекції Інституту.

12.6. Керівники філій і наукових відділень Інституту обираються вченою радою Інституту і затверджуються Президією НАН України за погодженням з Бюро Відділення загальної біології НАН України.

12.7. Завідуючі науковими відділами, головні, провідні, старші наукові, наукові і молодші наукові співробітники заміщують посади обранням за конкурсом або підсумками чергової атестації. Критерії та вимоги до наукових співробітників розробляються вченою радою з урахуванням типових положень Національної академії наук про їх права та службові обов'язки. Завідуючі науковими відділами і головні наукові співробітники затверджуються на посадах Президією НАН України, провідні наукові співробітники - Бюро Відділення загальної біології НАН України.

12.8. Завідувач науковим підрозділом відповідає за його діяльність, напрям роботи і виконання плану науково-дослідних робіт, якість і строки досліджень, добір, розстановку і підготовку кадрів, додержання трудової дисципліни, правил техніки безпеки і виробничої

санітарії у підрозділі.

12.9. Структура Інституту розробляється дирекцією, розглядається вченою радою і затверджується директором Інституту.

IV. УПРАВЛІННЯ ІНСТИТУТОМ

13. Інститут очолює директор, який обирається загальними зборами Відділення загальної біології НАН України, з урахуванням думки загальних зборів наукових працівників Інституту, строком на 5 років з числа провідних учених і затверджується Президією НАН України. У випадку, коли обрання директора не відбулося, Президія НАН України може призначити директора Інституту на строк до двох років.

13.1. Директор керує Інститутом і несе повну персональну відповідальність за діяльність Інституту.

13.2. Директор: - забезпечує додержання законності і державної дисципліни

в діяльності Інституту;

- керує розробкою основних напрямів науково-дослідних робіт, тематичного плану Інституту, а також планів підготовки наукових кадрів, видання наукових праць, проведення нарад і конференцій, фінансування, матеріально-технічного забезпечення, будівництва і в разі необхідності виносить їх на затвердження у відділення загальної біології НАН України;

- організує і контролює виконання планів науково-дослідних робіт і рішень Президії НАН України, перевіряє роботу підрозділів і окремих співробітників Інституту;

- забезпечує укомплектування Інституту кваліфікованими кадрами, сприяє підвищенню кваліфікації співробітників;

- забезпечує координацію робіт та наукове співробітництво з іншими установами та організаціями України, що проводять дослідження в галузі фітобіології і мікології;

- керує діяльністю Вченої Ради Інституту;

- укладає з профспілковим комітетом колективний договір про вирішення соціальних питань та виконання заходів з охорони праці і забезпечує їх фінансуванням та матеріально-технічними ресурсами;

- керує міжнародними науковими зв'язками Інституту;

- подає Президії НАН України і Відділенню загальної біології НАН України звіти про результати наукової діяльності

Інституту;

- забезпечує свободу наукової творчості, широку гласність, залучення молоді до творчої роботи;

- не рідше одного разу на рік звітує перед колективом Інституту про результати діяльності Інституту за звітний період та про перспективи діяльності наступного року;

- розпоряджається фінансами і матеріально-технічними ресурсами Інституту;

- встановлює і змінює посадові оклади в межах наявного фінансування та у відповідності до діючих постанов Президії НАН України, Кабінету Міністрів та Верховної Ради України;

- затверджує тематичні плани робіт Інституту та робочі плани підрозділів, укладає господарчі договори з іншими організаціями;

- розробляє і затверджує структуру і штатний розклад Інституту;

- затверджує розпорядок роботи Інституту;

- у відповідності з трудовим законодавством директор має право приймати на роботу, перемішувати, звільняти і направляти у відрядження співробітників Інституту, вживати заходів заохочення співробітників та накладати дисциплінарні стягнення;

- проводить конкурси на заміщення вакантних посад наукових співробітників, затверджує рішення вченої ради Інституту з результатів конкурсів, приймає рішення за результатами атестації аспірантів і докторантів, переводить аспірантів з одного виду аспірантури до іншого, вносить зміни до планів прийому до аспірантури і докторантури за спеціальностями;

- видає накази, розпорядження, затверджує положення та інструкції, видає співробітникам Інституту характеристики;

- представляє Інститут у державних та громадських організаціях, а також у міжнародних стосунках.

13.3. Директор Інституту реалізує права і виконує обов'язки, зафіксовані в даному Статуті, без спеціальних на те доручень, а також має право делегувати їх іншим службовим особам відповідними наказами.

13.4. Заступники директора Інституту з наукової роботи і вчений секретар затверджуються Президією НАН України за поданням директора Інституту та погодженням бюро Відділення загальної біології НАН України. Заступник директора Інституту з загальних питань затверд-

жується Бюро Президії НАН України за поданням директора Інституту і погодженням з Управлінням справами НАН України.

13.5. Дирекція є колегіальним органом, до якого входять: директор, його заступники та вчений секретар. На засіданнях дирекції формується колективна думка адміністрації щодо основних питань управління діяльністю Інституту.

13.6. Інститут може мати почесного директора, який призначається Президією Національної академії наук України. Почесним директором може бути дійсний член Національної академії наук України після досягнення пенсійного віку та звільнення від обов'язків директора Інституту, який тривалий час очолював Інститут, зробив видатний внесок у науку, організацію наукових досліджень та розвиток Інституту, під керівництвом якого Інститут займав провідне місце в певній галузі науки і досяг значних успіхів у підготовці кадрів й реалізації результатів досліджень. Права і обов'язки почесного директора визначаються Президією НАН України.

13.7. Відносини дирекції з профспілковим комітетом регулюються законодавством.

14. Для організації виборів вченої ради і проведення таємного голосування директор призначає комісію із складу наукових співробітників, яка готує бюлетені, списки кандидатів, уточнює списки наукових співробітників на момент проведення виборів, визначає дату виборів. Лічильна комісія обирається на зборах наукових співробітників Інституту.

14.1. Кожен відділ Інституту на загальних зборах співробітників відділу висуває кандидатів у члени Ради в кількості не більше 2-х осіб. Кандидати у відділах висуваються шляхом таємного голосування. Обраними вважаються співробітники відділу, які набрали найбільшу кількість голосів, але не менше 2/3 кількісного складу відділу.

14.2. Кандидат у члени Ради вважається обраним, якщо він отримав найбільшу кількість голосів, але не менше половини голосів присутніх наукових співробітників. Кожен виборець зобов'язаний залишити у бюлетені кількість кандидатів, яка не перевищує кількості вакансій, у протилежному разі бюлетень вважається не дійсним.

15. Вчена рада Інституту є вищим колегіальним органом, який забезпечує ефективність, гласність і широку участь наукової громадськості в управлінні науковою і науково-організаційною діяльністю Інституту. З урахуванням специфіки діяльності Інституту, як академічного наукового закладу, вчена рада одержує повноваження від ко-

лективу наукових працівників, приймає рішення і готує рекомендації щодо основних питань планування виконання, фінансування, кадрового матеріально-технічного забезпечення науково-дослідних робіт, а також соціально-економічного розвитку Інституту в інтересах усього трудового колективу.

15.1. До складу вченої ради за посадою входять директор Інституту, який є її головою, заступники директора з наукової роботи та вчений секретар Інституту, як секретар ради, а також всі члени Національної академії наук України (академіки та члени-кореспонденти), які працюють в Інституті, а також почесний директор Інституту. Решта членів Ради вибирається з числа провідних учених Інституту прямим таємним голосуванням.

15.2. Обов'язки голови вченої ради у разі відсутності директор виконує його заступник з наукової роботи, який згідно наказу виконує обов'язки директора.

15.3. Вчена рада обирається на термін повноважень директор інституту. Протягом цього часу можуть бути проведені додаткові вибори до вченої ради, які мають відображати структурні та кадрові зміни в Інституті.

15.4. Вчена рада заслуховує наукові доповіді фахівців в галузі фітобіології та мікології на розширених засіданнях з запрошення співробітників інституту та інших науково-дослідних закладів.

15.5. Вчена рада інституту розглядає основні напрями наукової діяльності інституту і рекомендує їх до затвердження у Відділенні загальної біології НАН України, а також розглядає питання, пов'язані із забезпеченням їх успішного розвитку.

15.6. Вчена рада інституту збирається на засідання не рідше одного разу на місяць. Робота Ради планується щоквартально.

15.7. Для попередньої підготовки матеріалів на розгляд Ради проектів її рішень, а також забезпечення гласності і контролю за діяльністю адміністрації з боку наукової громадськості при вченій раді створюються постійні або тимчасові комісії. Перелік і персональний склад постійних комісій затверджуються вченою радою щорічно у залежності від актуальності тих чи інших питань діяльності Інституту. Вчена рада затверджує також Положення про комісії, які регламентують основні питання їх роботи.

15.8. Вчена рада не рідше одного разу на рік заслуховує звіти керівників служб про фінансову, кадрову і господарську діяльність на основі цих звітів оцінює їх діяльність.

16. Вчена рада має право приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менше як 1/2 її спискового складу, за винятком випадків розгляду кадрових питань, висування робіт на здобуття премій і медалей та інших питань, де є обов'язковою присутність не менше 2/3 складу вченої ради. Рішення вченої ради вважається прийнятим, якщо за нього голосувало понад 50% присутніх членів вченої ради.

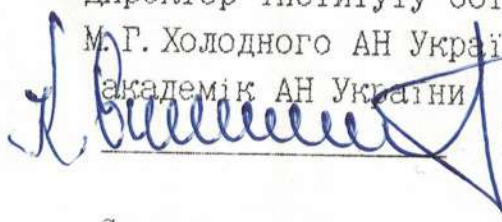
16.1. Рішення приймаються відкритим або таємним (за визначенням вченої ради) голосуванням.

V. РЕОРГАНІЗАЦІЯ І ЛІКВІДАЦІЯ ІНСТИТУТУ

17. Реорганізація або ліквідація Інституту проводиться Президією НАН України за поданням Бюро Відділення загальної біології чи одним з віце-президентів НАН України згідно з розподілом обов'язків.

При ліквідації Інституту його майно переходить у розпорядження Президії НАН України.

Директор Інституту ботаніки ім.
М. Г. Холодного АН України

академік АН України

К. М. Ситник

Статут зареєстрований в Юри-
дичному відділі НАН України

Реєстр. №17/605 від "29" 05.1996

Начальник Юридичного відділу

Президії НАН України

А. М. Менжерес